

Sylabus z przedmiotu *Socjologia*

1. METRYCZKA	
Rok akademicki	2022/2023
Wydział	Wydział Nauk o Zdrowiu
Kierunek studiów	Pielęgniarstwo
Dyscyplina wiodąca <i>(zgodnie z załącznikiem do Rozporządzenia Ministra NISW z 26 lipca 2019)</i>	Nauki medyczne, nauki o zdrowiu
Profil studiów <i>(ogólnoakademicki/praktyczny)</i>	praktyczny
Poziom kształcenia <i>(I stopnia/II stopnia/ jednolite magisterskie)</i>	I stopnia
Forma studiów <i>(stacjonarne/niestacjonarne)</i>	studia stacjonarne
Typ modułu/przedmiotu <i>(obowiązkowy/fakultatywny)</i>	obowiązkowy
Forma weryfikacji efektów uczenia się <i>(egzamin/zaliczenie)</i>	Zaliczenie z oceną
Jednostka/jednostki prowadząca/e <i>(oraz adres/y jednostki/jednostek)</i>	Zakład Rozwoju Pielęgniarstwa, Nauk Społecznych i Medycznych

Kierownik jednostki/kierownicy jednostek	dr hab. n. med. Tomasz Kryczka
Koordynator przedmiotu (tytuł, imię, nazwisko, kontakt)	dr n. hum. Rafał Maciąg
Osoba odpowiedzialna za sylabus (imię, nazwisko oraz kontakt do osoby, której należy zgłaszać uwagi dotyczące sylabusa)	dr n. hum. Rafał Maciąg, rmaciag@wum.edu.pl , tel. 22 877 35 97
Prowadzący zajęcia	dr n. hum. Rafał Maciąg

2. INFORMACJE PODSTAWOWE

Rok i semestr studiów	Rok I, semestr zimowy	Liczba punktów ECTS	2.00
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ		Liczba godzin	Kalkulacja punktów ECTS
Godziny kontaktowe z nauczycielem akademickim			
wykład (W)		(25)	(1)
seminarium (S)		13	1
ćwiczenia (C)			
e-learning (e-L)			
zajęcia praktyczne (ZP)			
praktyka zawodowa (PZ)			
Samodzielna praca studenta			
Przygotowanie do zajęć i zaliczeń		20	

3. CELE KSZTAŁCENIA

C1	Zapoznanie studentów z podstawową wiedzą socjologiczną potrzebną w pracy zawodowej pielęgniarki.
C2	Ukazanie socjologii i jej subdyscypliny (socjologia zdrowia, choroby i medycyny) jako jednej z najważniejszych nauk o zachowaniu.
C3	Ukształtowanie właściwej postawy studentów wobec osób zdrowych, chorych, niepełnosprawnych i ich problemów.

4. STANDARD KSZTAŁCENIA – SZCZEGÓLWE EFEKTY UCZENIA SIĘ (dotyczy kierunków regulowanych ujętych w Rozporządzeniu Ministra NiSW z 26 lipca 2019; pozostałych kierunków nie dotyczy)

Symbol i numer efektu uczenia się zgodnie ze standardami uczenia się (zgodnie z załącznikiem do Rozporządzenia Ministra NiSW z 26 lipca 2019)	Efekty w zakresie nauk społecznych i humanistycznych
---	---

Wiedzy – Absolwent* zna i rozumie:

B.W7	Omawia pojęcia oraz zasady funkcjonowania grupy, organizacji, instytucji i populacji, społeczności – w kontekście teorii socjologicznych.
B.W8	Omawia wybrane obszary odrębności kulturowych i religijnych.
B.W9	Charakteryzuje zakres interakcji społecznej i proces socjalizacji oraz działanie lokalnych społeczności.
B.W10	Różnicuje pojęcia dewiacji i zaburzenia, ze szczególnym uwzględnieniem patologii dziecięcej.
B.W11	Definiuje i interpretuje zjawisko dyskryminacji społecznej, kulturowej, etnicznej oraz ze względu na płeć.

Umiejętności – Absolwent* potrafi:

B.U9	Potrafi proponować działania zapobiegające dyskryminacji i rasizmowi oraz dewiacjom i patologiom wśród dzieci i młodzieży
------	---

*W załącznikach do Rozporządzenia Ministra NiSW z 26 lipca 2019 wspomina się o „absolwencie”, a nie studencie

5. POZOSTAŁE EFEKTY UCZENIA SIĘ(nieobowiązkowe)

Numer efektu uczenia się	Efekty w zakresie
---------------------------------	--------------------------

Wiedzy – Absolwent zna i rozumie:

W1	-
----	---

Umiejętności – Absolwent potrafi:

U1	-
----	---

Kompetencji społecznych – Absolwent jest gotów do:

K5	zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;
K6	przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta.

6. ZAJĘCIA		
Forma zajęć	Treści programowe	Efekty uczenia się
W	Wprowadzenie do zagadnień socjologii ogólnej i socjologii medycyny. Poznawcze i praktyczne walory socjologii, wiedza naukowa a wiedza potoczna. Socjologia jako nauka: cel, funkcje, przedmiot i zakres socjologii. Charakterystyka podstawowych teorii socjologicznych: funkcjonalizm, teoria konfliktu, teoria wymiany, teoria interakcji - różnice i podobieństwa tych teorii i wybranych teorii starzenia się. Przyczyny wprowadzenia socjologii do medycyny.	B.W7 B.U9
W	Socjologia jako nauka - Metody stosowane w badaniach naukowych w socjologii. Rodzaje podstawowych metod i technik badawczych stosowanych w socjologii: ankieta, wywiad, obserwacja, analiza dokumentów. Zasady budowy kwestionariusza ankiety i kafeterii. Rodzaje wywiadu, obserwacji i dokumentów	B.W7 B.U9
W	Spółeczno – ekologiczny model zdrowia. Podstawowe pojęcia koncepcji zdrowia społeczno – ekologicznej i skutki przyjęcia tego modelu. Socjologiczne koncepcje zdrowia. Założenia socjologicznej koncepcji zdrowia wg Parsonsa. Socjomedyczne wskaźniki zdrowia. Determinanty zdrowia.	B.W7, B.W9 B.U9
W	Socjologiczne rozumienie choroby. Choroba jako dewiacja społeczna. Pojęcie choroby wg Parsonsa, Eliota Freidsona i Alfreda Schutza. Choroby piętnujące społecznie. Przyczyny sankcjonowania osób chorych. Społeczne uwarunkowania choroby.	B.W10 B.U9
W	Kulturowe uwarunkowania zdrowia i choroby. Przegląd definicji kultury, pojęcie kultury zdrowotnej, komponenty i cechy kultury. Czynniki kulturowe wpływające na zdrowie. Postawy i zachowania wobec choroby, leczenia i personelu. Kulturowe reakcję na chorobę. Styl życia w aspekcie kulturowym, społecznym i medycznym . Poglądy na temat definiowania stylu życia, pojęcie stylu życia w medycynie, w kulturze i w życiu społecznym. Elementy składające się na zdrowy styl życia.	B.W8, B.W11 B.U9
W	Rodzina - koncepcje, funkcje, przemiany i grupa wsparcia społecznego. Definicja rodziny w ujęciu socjologicznym, rodzaje koncepcji i funkcji. Czynniki zewnętrzne i wewnętrzne wpływające na przemiany w rodzinie. Rodzina jako grupa wsparcia w zdrowiu i chorobie., rodzaje wsparcia.	B.W8, B.W9 B.U9
W	Szpital jako system społeczny i instytucja medyczna. Pojęcia: szpital, system społeczny, instytucja społeczna, rodzaje instytucji społecznych. Zadania i organizacja szpitala oraz modele opieki. Psychospołeczne skutki hospitalizacji. Społeczne i kulturowe uwarunkowanie stosunku do śmierci. Śmierć w instytucji medycznej – stosunek personelu do umierania.	B.W7, B.W9 B.U9

W	Dewiacja i kontrola społeczna oraz patologia społeczna i ich uwarunkowania. Pojęcia dewiacja, kontrola społeczna, patologia społeczna, rodzaje dewiacji, kontroli społecznej. Teorie dewiacyjne, przyczyny i skutki zachowań dewiacyjnych. Teoria naznaczenia społecznego a sytuacja osób chorych, niepełnosprawnych.	B.W10 B.U9
W	Rola jako układ interakcji: interakcja lekarz – pacjent, interakcja pielęgniarz – pacjent i role społeczne pielęgniarzki. Układ interakcji jako model paternalistyczno – dyrektywny układu ról i model partnerskiego układu ról pacjent - lekarz – pielęgniarzka. Analiza ról społecznych.	B.W9 B.U9
S	Analiza podstawowych pojęć socjologicznych. Pojęcia: interakcja społeczna, integracja społeczna, społeczność lokalna, struktura społeczna, procesy społeczne, ekologia, więź społeczna. Podstawowe cechy interakcji społecznej i lokalnych społeczności, zasady ich funkcjonowania. Formułowanie kwestionariusza ankiety – zasady, wady i zalety. Charakterystyka grup społecznych i wzory zachowań w grupie. Pojęcia: populacja, społeczność, organizacja, grupa społeczna, role społeczne, kontrola społeczna i wzory zachowań. Typologia grup społecznych. Style kierowania grupą. Podstawowe wzory zachowań w grupie: wzór fizyczny i wzór moralny	B.W7 B.U9
S	Proces socjalizacji, osobowość społeczna i postawy. Pojęcie, fazy, cechy socjalizacji, ogólne czynniki działające na proces socjalizacji i umiejętności społeczne ukształtowane w procesie socjalizacji. Pojęcie i składniki osobowości, pojęcie jaźni. Podstawowe socjogenne elementy osobowości i typologia osobowości wg F. Znanieckiego. Postawy społeczne wobec osób chorych i niepełnosprawnych. Pojęcia: postawa, choroba i niepełnosprawność, rodzaje postaw społecznych: pielęgniarzki wobec choroby i niepełnosprawności. Społeczne skutki choroby i niepełnosprawności. Analiza społecznych skutków choroby i niepełnosprawności dla jednostki i rodziny.	B.W9, B.W10 B.U9
S	Zjawisko dyskryminacji społecznej, ubóstwa i marginalizacji społecznej. Przegląd definicji dyskryminacji społecznej, rodzaje, przyczyny i skutki dyskryminacji. Definicja marginalizacji społecznej i terminy związane z marginalizacją: upośledzenie, deprivacja i dyskryminacja. Ubóstwo jako czynnik marginalizacji. Analiza zjawiska nierówności Analiza wybranych obszarów odrębności kulturowej i religijnej. Pojęcia: kultura, religia, pogranicze w wymiarze socjologicznym, komponenty kultury i typy religii. Specyficzne cechy obszarów odrębności kulturowych i religijnych: Analiza wybranych regionów Polski - różnice i podobieństwa.	B.W8, B.W11 B.U9
W, S – e-L	Zajęcia są przygotowane także do zmiany na e-L w zależności od sytuacji epidemiologicznej	

7. LITERATURA

Obowiązkowa

1. Majchrowska A. (red.): Wybrane elementy socjologii. Lublin 2003.
2. Barański J. Piątkowski W. (red.): Zdrowie i choroba: Wybrane problemy socjologii medycyny. Wrocław 2002.

3. Tobiasz- Adamczyk B.: Wybrane elementy socjologii zdrowia i choroby. Kraków 2012.
4. Giddens A. Socjologia, wyd. 2 polskie, PWN, 2017.

Uzupełniająca

1. Ostrowska A. Socjologia medycyny. Podejmowane problemy, kategorie analizy, Warszawa 2009.
2. Encyklopedia Socjologii. Tom I – IV. Oficyna naukowa, Warszawa 2002.
3. Sztompka P.: Socjologia. Analiza społeczeństwa, Kraków 2012.
4. Szacka B.: Wprowadzenie do socjologii. Oficyna Naukowa. Warszawa 2003.

8. SPOSOBY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Symbol przedmiotowego efektu uczenia się	Sposoby weryfikacji efektu uczenia się	Kryterium zaliczenia	
A.W1-A.W8, B.U2, B.U3, B.U4, B.U9	Wykład – e-L seminaria	Zaliczenie pisemne – sprawdzian wiadomości Pytania otwarte i zamknięte	Min. 60 % pytań poprawnych
A.W1-A.W8, B.U2, B.U3, B.U4, B.U9	seminarium	Prezentacja multimedialna Pisemne opracowanie wybranego tematu Opracowanie kwestionariusza ankiety	100% obecności na zajęciach Przygotowanie do zajęć Aktywny udział w zajęciach
Kryteria oceniania			
Kryteria oceny kwestionariusz ankiety		Punktacja	
5.	.Formułowanie celu ogólnego		
	a. Student prawidłowo określa cel b. Student błędnie określa cel c. Student nie określa celu	2 1 0	
6.	Elementy składowe ankiety		
	a. Ankieta zawiera wszystkie elementy składowe b. Ankieta zawiera większość elementów składowych [ponad 50%] c. Ankieta zawiera mniej niż połowę elementów składowych [50% i mniej]	2 1 0	
7.	Formułowanie pytań		
	a. Pytanie zawiera poprawne treści b. Pytanie zawiera większość poprawnych treści [ponad 50%] c. Pytanie zawiera mniej niż połowę poprawnych treści [50% i mniej]	2 1 0	
8.	Formułowanie kategorii odpowiedzi w pytaniach zamkniętych		
	a. Ilość kategorii odpowiedzi jest wyczerpująca i zawierają treści poprawne b. Ilość kategorii odpowiedzi jest wyczerpująca i zawierają treści błędne c. Ilość kategorii odpowiedzi jest błędna i zawierają treści błędne	2 1 0	
9.	Metryczka		
	a. Poprawna b. Niepoprawna c. Brak metryczki	2 1 0	
10.	Wprowadzenie do ankiety		

a. Poprawna	2
b. Niepoprawna	1
c. Brak wprowadzenia	0
11. Wykorzystanie i znajomość literatury służącej realizacji treści ankiety	
a. student wykazał się znajomością literatury	2
b. student wykazał się częściową znajomością literatury	1
c. student nie wykazał wystarczającej znajomości literatury	0
12. Sposób zaprezentowania ankiety przez studentów	
a. jasny, interesujący, z wykorzystaniem komputera	2
b. jasny, mało interesujący, z wykorzystaniem komputera	1
c. zawiły, nieinteresujący, bez wykorzystania komputera	0
Punktacja i ocena kwestionariusza ankiety	
Ocena	Liczba uzyskanych punktów
Bardzo dobry [5]	16 – 15 pkt.
Ponad dobry [4,5]	14– 13 pkt
Dobry [4]	12– 11pkt
Dość dobry [3,5]	10 – 9 pkt
Dostateczny [3]	8 – 7 pkt
Niedostateczny [2]	6 - 0 pkt
Ocena	Kryteria
Bardzo dobry [5]	Powyżej 90%
Ponad dobry [4,5]	81 – 90%
Dobry [4]	76 – 80%
Dość dobry [3,5]	70 – 75%
Dostateczny [3]	60 – 69%
Niedostateczny [2]	Poniżej 60%
Kryteria oceny prezentacji multimedialnej oraz pisemnego opracowania tematu na ten sam temat	Punktacja
1. Zapis strony tytułowej	
a. poprawny	2
b. częściowo poprawny	1
c. błędny	0
2. Ilość slajdów	
a. najmniej 10 slajdów, 15 minut na wypowiedź	2
b. powyżej 10 slajdów, powyżej 15 minut na wypowiedź	1
c. poniżej 10 slajdów, poniżej 15 minut na wypowiedź	0

3. Zapis slajdów	
d. poprawny	2
e. częściowo poprawny	1
f. błędny	0
4. Dobór i znajomość literatury	
a. student wykazał się znajomością literatury	2
b. student wykazał się częściową znajomością literatury	1
c. student nie wykazał wystarczającej znajomości literatury	0
5. Przygotowanie do referowania prezentacji	
a. poprawne merytorycznie, poprawne organizacyjnie i technicznie	2
b. niepoprawne merytorycznie ,poprawne organizacyjnie i technicznie	1
c. błędy merytoryczne, organizacyjne i techniczne	0
6. Sposób przedstawienia prezentacji przez studenta	
a. Tempo prezentacji umiarkowane, dba o odpowiednią formę wypowiedzi	2
b. Tempo prezentacji szybkie, nie dba o odpowiednią formę wypowiedzi	1
c. Tempo prezentacji nieumiarkowane, nie dba o odpowiednią formę wypowiedzi	0
Punktacja i ocena prezentacji multimedialnej	
Ocena	Liczba uzyskanych punktów
Bardzo dobry [5]	12 – 11,5 pkt.
Ponad dobry [4,5]	11– 10,5 pkt
Dobry [4]	10– 9,5pkt
Dość dobry [3,5]	9 – 8,5 pkt
Dostateczny [3]	8– 7,5pkt
Niedostateczny [2]	7- 0 pkt
Ocena	Kryteria
Bardzo dobry [5]	Powyżej 90%
Ponad dobry [4,5]	81 – 90%
Dobry [4]	76 – 80%
Dość dobry [3,5]	70 – 75%
Dostateczny [3]	60 – 69%
Niedostateczny [2]	Poniżej 60%

9. INFORMACJE DODATKOWE (informacje istotne z punktu widzenia nauczyciele niezawarte w pozostałej części sylabusu, np. czy przedmiot jest powiązany z badaniami naukowymi, szczegółowy opis egzaminu, informacje o kole naukowym)

„Prawa majątkowe, w tym autorskie, do sylabusu, przysługują WUM. Sylabus może być wykorzystywany dla celów związanych z kształceniem na studiach odbywanych w WUM. Korzystanie z sylabusu w innych celach wymaga zgody WUM.”.